

روانشناسی

احساس و ادراک

www.ketab.ir

مجتبی زبرجدی شهریار

سرشناسه : زیرجدي شهريار، مجتبی، ۱۳۵۵ -
 عنوان و نام پديدآور : روانشناسي احساس و ادراك
 مشخصات نشر : تهران: فرهنگ زبرجد، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهري : ۸۶ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۲۷-۲۳-۰
 وضعيت فهرست : فبيای مختصر
 نويسی
 يادداشت : فهرستنويسی کامل اين اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسي است
 شماره کتابشناسي : ۳۸۵۴۹۹۷
 ملی

نام کتاب : روانشناسي احساس و ادراك
 مؤلف : مجتبی زبرجدي شهريار
 ناشر : فرهنگ زبرجد
 نوبت و سال چاپ : اول - ۱۳۹۴
 طرح روی جلد : فاطمه عبدالله پور
 حروفچيني : تايماز
 چاپ و صحافي : تايماز
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۲۷-۲۳-۰
 تيراژ : ۳۰۰ جلد
 قيمت : ۵۰۰۰۰ ريال
 آدرس : خ انقلاب - ۱۲ فروردین - پلاک ۲۳۳ تلفن : ۶۶۴۹۶۹۳۵ - ۰۲۱

.....	پیشگفتار
.....	فصل اول: موضوع روانشناسی
.....	فایده روانشناسی
.....	تعیین ارزش اشخاص
.....	کشف حقیقت
.....	شاخه‌های روانشناسی
.....	روش‌های تحقیق در روانشناسی
.....	روش مشاهده داخلی
.....	روش مشاهده خارجی
.....	روش تجربی
.....	اندازه‌گیری اندامها
.....	فصل دوم: تاریخچه
.....	نظر فلاسفه غرب
.....	نظر فلاسفه اسلامی
.....	تئوریهای اخیر غرب تجربیون گتالت، رفتارگرایان، عصر الکترونیک
.....	فصل سوم: روشهای اندازه‌گیری سایکوفیزیک
.....	آستانه مطلق
.....	آستانه اخلاقی
.....	تعریف احساس و ادراک
.....	روشهای اندازه‌گیری احساس (روشهای مستقیم و غیر مستقیم)
.....	سیر سایکوفیزیک
.....	دو نظریه جدید سایکوفیزیک
.....	۱- نظریه تقویت و احتمالات
.....	۲- نظریه نسبیت و سطح سازش
.....	فصل چهارم: احساس
.....	مشخصه احساس
.....	حس بینایی
.....	عوامل موثر در رنگ
.....	سازگاری چشم با تاریکی و روشنایی
.....	رنگهای متمم

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

تضاد رنگها	
کیفیات مهم رنگها	
اثرات رنگ در موجودات زنده	
قوانین آمیزش رنگها	
بیماریهای چشم	
اعمال مهم چشم: مشاهده دقیق، سازگاری، حرکتهای چشم، تطابق	
عوامل موثر در دقت دید: خصوصیات چشم، خصوصیات محرک دو روش اختلالات رنگ	
اختلالات رویت رنگ	
تئوریهای ادراک رنگ	
فصل پنجم: حس شنوایی	
ساختمان گوش	
صوت	
فرق صوت و نور	
زیر و بمی صوت	
طنین	
ترکیب و پوشاندگی اصوات	
تئوریهای شنوایی: بیدنو، ظرفیت عیبی، مکانی، فراوانی، تشدید	
نواقص شنوایی	
فصل ششم: حس بساوایی	
ساختمان پوست	
مشخصات حس بساوایی	
حس حرکتی و عضلانی	
حس درد	
لایه های پوست	
تئوریهای پوستی: تشخیصی، فشار عصبی، تئوریهای مشترک	
سلولهای حسی پوست	
آستانه فضایی	
سازگاری حس لامسه	
حرارت	
آستانه حرارتی	

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

.....	سازگاری با حرارت
.....	احساس درد
.....	آستانه درد
.....	سازگاری با درد
.....	روشهای کنترل درد: طب سوزنی، هیپنوتیزم
.....	تغییر واکنش نسبت به درد
.....	مدل اجتماعی، مدل رفتارگرایان، روانکاری
.....	فصل هفتم: حس بویایی
.....	آستانه بویایی، آستانه اختلافی
.....	ثبات بویایی
.....	سازگاری بویایی
.....	سازگاری تقاطعی
.....	تحقیقات بویایی
.....	فصل هشتم: حس چشایی
.....	ثبات مزه‌ها
.....	سازگاری متقاطع
.....	سازگاری افزایشی
.....	آستانه مطلق چشایی، آستانه تشخیص
.....	سازگاری چشایی
.....	فصل نهم: حس تعادل و توازن
.....	حس داخلی
.....	حواس ناشناخته
.....	تله پاتی، پیشگویی، حرکت دادن اجسام بوسیله قدرت ذهنی
.....	قوانین و اندازه‌گیری احساس
.....	قانون تخصص حواس
.....	قانون نسبت
.....	قانون آمیختگی
.....	ارزش و مشخصات کلی حواس
.....	فصل دهم: ادراک
.....	مشخصات حالات نفسانی

.....	عوامل موثر در ادراک
.....	عوامل موثر در ادراک
.....	تجمع و پیوستگی
.....	نظم و ترتیب و رنگ و نور
.....	وضع جسمی و کششهای درونی
.....	آشنایی قبلی و آمادگی ذهنی
.....	نقش و متی و زمینه
.....	شدت انگیزه و گیرندگی حواس
.....	توجه کردن
.....	نقش هماهنگی اعضاء حسی در ادراک
.....	ذاتی و اکتسابی بودن ادراک
.....	تاثیر معنا اشیاء در تشکیل ادراکی
.....	نقش زبان در ادراک معنا
.....	خطاهای ادراکی
.....	تشخیص نسبت و ارتباط
.....	خطاهای ادراکی
.....	خطای بینایی
.....	خطای حرکتی
.....	خطای زمان و مکان
.....	خطاهای
.....	شنوایی
.....	خطای وزن
.....	تقسیم بندی خطای ادراکی
.....	ادراک فضا و مسافت در کودکان
.....	ادراک فاصله
.....	ادراک حرکت واقعی
.....	ادراک حرکت بوهمی
.....	حرکت ظاهری
.....	حرکت استروپوسکوپی
.....	رد تصویر
.....	حرکت القائی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

.....	ثبات حرکتی .
.....	خطای ادراک ماه .
.....	فرضیه نسبی .
.....	نظریه گیسون .
.....	عوامل موثر بر ادراک .
.....	ماهیت ادراکی .
.....	تاثیر ادراکات اولیه .
.....	تفاوت‌های فردی .
.....	فرهنگ .
.....	پژوهش‌های ادراکی .
.....	عوامل تاثیرگذار در ادراکات انسان .

www.ketab.ir

پیشگفتار

درک ما از جهان از طریق محدود حواسی است که بطور نسبی قادر به پاسخگوی نسبت به محرکهای محیطی است، که این خود امری نسبی بوده، زیرا ممکن است فردی در زمینه ای دارای حواس یا انگیزه‌های قوی تری نسبت به دیگری باشد. بنابراین این دو فرد دارای دو ادراک متفاوت از یک محرک می‌شوند.

بطور مثال در مشاهده یک تابلو نقاشی فردی که در بینایی رنگها سالم است، دارای ادراک متفاوتی نسبت به فردی است که دچار کوررنگی می‌باشد، یا فرد افسرده رنگهای خاصی را در یک تابلو ترجیح می‌دهد.

یا شنوایی افراد تحت تاثیر عوامل مختلفی مانند درجه شنوایی انگیزه های درونی در انتخاب محرکها قرار گرفته و به همین ترتیب حواس، دیگر از جمله درد که عوامل روانی آنرا شدت یا ضعف می‌دهد. حتی احساسهای حرارتی تحت تاثیر تلقین پذیری حرارتی و تعداد دیگری از عوامل واقع می‌گردد.

در بررسی بینایی و نورها مشاهده می‌کنیم، که رنگ سفید، سمتل پاک، نرمی و لطافت، رنگ آبی آرامش و سرخ هیجان است. یا در ادراک بصری که نورهای مختلف رنگ و فرم را تغییر می‌دهند. بطور مثال در صحنه تاثیر نورهای بالا باعث سنگینی در پایین و سبکی در بالا می‌شود و حالت روحانیت به بالا می‌دهد بر عکس منبع نور از پایین باعث سنگینی در بالای کادر و سبکی در پایین کادر شده و حالت ترس و وحشت و عدم آرامش را ایجاد می‌کند. منبع نور از پشت باعث فرو رفتن موضوع در تاریکی و ایجاد هاله‌ای از نور در اطراف جسم می‌گردد، و منبع نور از روبرو باعث از بین رفتن سایه می‌شود و عمق و بعد سوزه نامشخص می‌گردد، و با این نور می‌توان نرمی و آرامش را به نمایش گذاشت، یا بعضی از نورها ایجاد نشاط و امید و بعضی ایجاد یأس و ناامیدی در فرد مینماید. همچنین حس ابعاد در سنین مختلف متفاوت است. بطور مثال کودکان فضاها را بزرگتر از افراد بزرگسال می‌بینند، حس ابعاد هنگام وارد شدن به یک محیط جدید یا توجه به اینکه از محیطی کوچکتر یا بزرگتر می‌آییم متفاوت می‌شود، بنابراین مشاهده می‌شود که متغیرهای متعدد محیطی و بیرونی و متغیرهای درونی ارگانیسم در گیرنده‌های حسی و تغییرات ادراکی موثرند.

در فهم موضوعات احساس و ادراک عموماً درک مطالب یا دشواریهایی مواجه می‌شود، و علت این پیچیدگی ناشی از پراکندگی این شاخه در علوم می‌مانند روان‌شناسی، فیزیک، فیزیولوژی بوده و داشتن اطلاعات علمی و زیر بنیادی در هر یک از این علوم ضروری می‌نماید. و به همین دلیل در کتاب حاضر سعی شده است، بعضی از مطالب اساسی در روانشناسی احساس و ادراک بصورت ساده و قابل فهم برای علاقمندان ارائه گردد، تا بتواند زمینه ساز ذهنی آنها جهت تحقیق در مراجع و ماخذ علمی‌تر را فراهم سازد. امید است با رهنمودهای اساتید محترم بتوانیم این مجموعه را غنی‌تر سازیم.

مطالب نوشته شده شامل:

فصل اول به موضوع و فایده روانشناسی در مقایسه با سایر علوم، از دیدگاه فلاسفه و نیز پیش بینی رفتارها به وسیله شناختن خود و دیگران و تعریفهایی از شاخه‌های مختلف روانشناسی و روشهای تحقیق در روانشناسی اختصاص دارد.

فصل دوم: در این بخش مسئله تقدم شناخت در احساس و ادراک مورد بحث فلاسفه، در ادوار مختلف مورد بررسی، اجمالی قرار گرفته است، و اهم نظریات ایشان بیان گردیده است.

فصل سوم: در بحث از پسیکوفیزیک تعامل‌های محیطی و فردی و طرق اندازه‌گیری آستانه‌ها مورد بررسی قرار گرفته است.

فصل چهارم تا نهم: خصوصیات حواس، ساختمان حواس و اینکه به چه نوع از محرکهای محیطی پاسخ می‌گویند و نظریه دانشمندان در مورد نحوه پاسخگویی به محرکها و در یافت کننده های حسی مطرح می‌شود.

فصل دهم: به بررسی جنبه‌های مختلف کیفیات نفسانی و نظریات و قوانین گشتالت در شکل سازمان ادراکی و خطاهای ادراکی، حرکات توهمی اختصاص می‌یابد.

www.ketab.ir